

Handläggare
Åsa Bengtsson
Telefon: 08-508 35 534**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 22 september 2014**Ärende 9****Svar på skrivelse från Awad Hersi, Derya Uzel Senir och Magnus Runsten, samtliga (MP), om effektivare uppsökarverksamhet för unga som varken arbetar eller studerar****Förvaltningens förslag till beslut**

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att skrivelsen besvaras med hänvisning till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Charlotte Svensson
ArbetsmarknadsdirektörKarin Eriksson Bech
Utvecklingschef**Sammanfattning**

En skrivelse från Awad Hersi, Derya Uzel Senir och Magnus Runsten (Mp) har inkommit till arbetsmarknadsnämnden om effektivare uppsökarverksamhet för unga som varken arbetar eller studerar.

Enligt skrivelsen visar ny statistik från myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor att det är lång väg kvar för att kunna fånga upp alla ungdomar som är i behov av stöd.

Arbetsmarknadsförvaltningen ombeds ge förslag på hur förvaltningen kan nå fler ungdomar i målgruppen samt redogöra för vilka möjligheter som finns att erbjuda ungdomarna praktik eller jobb i kombination med studierna.

Förvaltningen redovisar att man med nuvarande arbetssätt når i stort sett alla ungdomar som omfattas av uppföljningsansvaret.

Undantaget är framförallt unga som inte bor på den adress där de är folkbokförda eller där uppsökarna inte kan ta sig in på grund av portkoder. Trots detta är det endast ca 1 % av de som finns i uppföljningsregistret Walter där förvaltningen tvingas registrera dem som "ej nådda". Av de som nås som saknar adekvat sysselsättning är det i sin tur endast ca 1 % som tackar nej till fortsatt kontakt med arbetsmarknadsförvaltningen. Ytterligare

utveckling av den uppsökande verksamheten behöver, menar förvaltningen, främst handla om att i utökad samverkan med stadsdelsförvaltningar och utbildningsförvaltningen arbeta för att nå ungdomar ännu tidigare innan avhopp hinner leda till längre perioder av utanförskap. Initiativ för detta har tagits.

Förvaltningen redovisar vidare att det idag finns möjligheter att kombinera studier och praktik på olika sätt genom samarbetet med utbildningsförvaltningen där två skolor utvecklat insatser särskilt inriktade för målgruppen. Däremot finns idag mycket begränsade möjligheter att kombinera arbete med studier i ungdomsgymnasiet.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben på arbetsmarknadsförvaltningen.

Ärendet

En skrivelse från Awad Hersi, Derya Uzel Senir och Magnus Runsten (Mp) har inkommit till arbetsmarknadsnämnden om behovet av effektivare uppsökarverksamhet för unga som varken arbetar eller studerar.

I skrivelsen framförs att staden behöver förbättra sina ansträngningar för att nå fler unga som varken jobbar eller studerar. Skrivelsen hänvisar till statistik från myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor som visar att det är lång väg kvar för att kunna fånga upp alla unga som är i behov av stöd.

Med hänvisning till att nämnden har uppföljningsansvaret för ungdomar mellan 16-20 år inom staden framförs i skrivelsen att förvaltningen behöver intensifiera arbetet med att nå fler unga i målgruppen och samordna uppsökarverksamheten med stadsdelsnämnderna. Vidare framförs behov av att titta närmare på vilket stöd som finns för den aktuella målgruppen.

I skrivelsen ombeds Arbetsmarknadsförvaltningen att

- Ge förslag på hur förvaltningen kan nå fler ungdomar i målgruppen
- Redogöra för vilka möjligheter som finns när det gäller att erbjuda ungdomar praktik eller jobb i kombination med studier

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

Av skollagen framgår att kommunen löpande ska hålla sig informerad om hur ungdomar som fullgjort sin skolplikt men inte fyllt 20 år och inte går i gymnasiet är sysselsatta, detta i syfte att kunna erbjuda lämpliga individuella åtgärder.

I samband med bildandet av Arbetsmarknadsnämnden fick nämnden överta det kommunala uppföljningsansvaret från

utbildningsnämnden. Nämnden fick också uppdraget att samordna arbetet med andra berörda nämnder. Ansvaret för det operativa uppsökande arbetet lades på Jobbtorg Stockholm och på varje lokalt jobbtorg tillsattes en samordnare för uppdraget. Arbetet samordnas genom en central samordnare. Denna organisation valdes för att underlätta samverkan med stadsdelsnämnderna. Lokalt fanns redan fungerande samverkansgrupper med försörjningsstödsenheterna. Inledningsvis breddades samverkan med stadsdelsförvaltningarna och andra lokala aktörer till att omfatta även fältassistenter, lokala uppsökare, fritidsgårdar, polisen med flera. Arbetet utformades lite olika utifrån att stadsdelsnämnderna arbetar på olika sätt men samverkan har stått tydligt i fokus i genomförandet av uppdraget.

I budget för 2013 fick Arbetsmarknadsnämnden ytterligare medel för att vidareutveckla arbetet med uppföljningsansvaret. Antalet lokala uppsökare fördubblades vilket bland annat skapade förutsättningar för att i större utsträckning bedriva uppsökande verksamhet genom dörrknackning i de fall ungdomar inte kunde nås på annat sätt. I mars 2013 öppnades den centrala verksamheten Aim och har idag fem medarbetare. 2014 flyttades ansvaret för uppföljningsregistret Walter från Utbildningsnämnden till Arbetsmarknadsnämnden. Antalet anställda som arbetar med uppdraget har gått från 6 till 17.

Arbetet består av två delar; en uppsökande del och en del som handlar om att erbjuda adekvata insatser.

I det uppsökande arbetet är förvaltningens ambition att nå alla som omfattas av uppföljningsansvaret. I uppföljningsregistret Walter finns listor på de ungdomar som ska följas upp och vilka som ännu inte är nådda. I mars 2012 fanns ca 2000 namn på listan över ej nådda, i mars 2013 var det 1000 namn och i mars 2014 fanns endast cirka 500 namn under "ej nådda". Av dessa 500 namn skulle närmare 200 fylla 20 år inom kort och 50 var alldeles nyinkomna, det vill säga nyinflyttade till Stockholm eller hade nyligen hoppat av skolan. Rörligheten bland ungdomar innebär att det alltid kommer att finnas ungdomar som ska sökas upp och det finns därmed ingen tidpunkt på året när listan är helt tom.

Uppsökarna bedriver ett kontinuerligt och mycket engagerat uppsökande arbete. En viktig del i detta är den samverkan som sker med olika parter som finns runt om i alla stadsdelar, som direkt hänvisar ungdomar till uppsökarna och som även följer med unga som är i behov av stöd.

I övrigt arbetar uppsökarna med att skicka brev, ringa och vid behov göra hembesök. De ungdomar och eller vårdnadshavare som idag inte nås alls är de som inte bor på den adress där de är folkbokförda, eller där uppsökarna inte kommer in genom porten på grund av avsaknad av portkod. Dessa ungdomar registreras då som "ej nådd".

I statistiken för 2014 är det bara drygt 1 % av alla ungdomar som kategoriserats som ”ej nådda”.

En stor majoritet av de som nås av uppsökarna har en adekvat sysselsättning av något slag. De som saknar sysselsättning erbjuds insatser inom ramen för Jobbtorg Stockholm. På alla jobbtorg erbjuder de lokala samordnarna individuellt stöd och vägledning. På Aim erbjuds ungdomarna en öppen och trivsamt miljö. Stor vikt läggs på att skapa ett för ungdomen individuellt upplägg. Aim mäter i vilken utsträckning deras besökare upplever sig sedda och aktiva i sin egen planering. Under våren 2014 har samtliga ungdomar uppgett att de känner sig sedda av personalen på Aim samt att de upplever att de har varit delaktiga i sin planering.

De insatser som erbjuds lokalt eller inom Aim utgår alltid från individens enskilda behov och intressen och kan innebära allt ifrån individuella vägledningstillfällen, ett åttaveckors självstärkande program, en ungdomsanställning eller ett mer blandat och flexibelt innehåll där ungdomarna erbjuds både studiebesök, studie- och jobbmässor, informationspass om gymnasieval, arbetsmarknad, intervjuteknik och prova-på-intervjuer ute hos arbetsgivare.

Samtliga centrala insatser som erbjuds inom Jobbtorg Stockholm Fokus Unga står öppna även för denna målgrupp.

I samverkan med utbildningsförvaltningen har två gymnasieskolor öppnat upp för ett mer flexibelt intag och individuella upplägg för unga inom målgruppen, t ex enbart praktik eller praktik i kombination med studier. Detta görs inom ramen för individuellt alternativ på introduktionsprogrammet.

Under det senaste året är det drygt 400 ungdomar som deltagit i någon aktivitet/insats och av de som avslutats har 63 % avslutats till arbete eller studier. Endast drygt 1 % av alla ungdomar som erbjudits insats har tackat nej under 2014.

Förvaltningen anser att ytterligare utvecklingsarbete när det gäller den uppsökande delen av uppdraget främst behöver handla om en ännu närmare samverkan med stadsdelsförvaltningar och utbildningsförvaltningen. Det skulle kunna påskynda det uppsökande arbetet och därmed minimera risken för att ungdomar hamnar i ett utanförskap innan de hinner nås. När det gäller stadsdelsnämnderna handlar det framförallt om att hitta sätt att undvika att uppsökande resurser läggs på unga som redan har en kontakt inom socialtjänsten och till exempel befinner sig under behandling. Då kan det uppsökande arbetet koncentreras på de ungdomar som saknar en kontakt.

Ett annat område är att tillsammans med utbildningsförvaltningen utveckla samarbetet med skolor, både grundskolor och

gymnasieskolor. När det gäller gymnasieskolorna är det angeläget att snabbt etablera en kontakt när en ungdom står i begrepp att hoppa av gymnasiet och inte planerar att studera vidare. För att uppnå detta genomför uppsökarna varje höst besök på alla gymnasieskolor och informerar om sitt arbete. Ytterligare ett utvecklingsområde kan vara att arbeta närmare grundskolan för att fånga upp ungdomar som slutar årskurs nio och saknar en gymnasieplacering. En idé kan vara att arbeta strukturerat med denna målgrupp under sommaren med målet att de ska påbörja en gymnasieutbildning. Detta är ett utvecklingsområde som diskuteras lokalt inom vissa stadsdelsförvaltningar inom ramen för samverkan skola-socialtjänst. Frågan tas också upp inom ramen för en ESF-finansierad förstudie som genomförts under våren med målet att hitta nya vägar in till gymnasieskolan.

Under de kommande åren kommer uppföljningssystemet Walter att ersättas av Skolplattformen. Detta kommer med största sannolikhet att möjliggöra en mer tillgänglig och användbar statistik. Dagens uppföljningssystem Walter har brister bland annat vad gäller att få fram statistik över längre tid. Skolverket kommer även att, med planerad start i december 2015, samla in nationell statistik för det kommunala uppföljningsansvaret, vilket gör att jämförelser mellan kommuner blir möjliga.

När det specifikt gäller att kunna erbjuda ungdomar praktik eller arbete i kombination med studier finns idag möjligheter att kombinera praktik och studier inom ramen för de platser som erbjuds av utbildningsförvaltningen genom två skolor - Enskede Gårds gymnasium och Didaktus i Liljeholmen. I dagsläget är det svårare att kombinera arbete med studier på gymnasienivå. Stadens satsning på anställning som gymnasielärling kan dock bli en möjlig väg att kombinera arbete med studier.

Under hösten 2014 startar förvaltningen också ett arbete med Yrkesintroduktionsanställningar inom vård- och omsorgsområdet där arbete kombineras med studier till 25 % på Åsö Vuxengymnasium. Förvaltningen bedömer dock att detta i första hand kommer att bli en insats för de något äldre ungdomarna.

Bilaga

1. Skrivelse från Awad Hersi, Derya Uzel Senir och Magnus Runsten, samtliga (MP), om effektivare uppsökarverksamhet för unga som varken arbetar eller studerar.